Het eindspel in Iran

Beschrijving

De oorlog tegen Iran duurt vier weken en het moment van de waarheid nadert. President Trump staat voor een van de meest ingrijpende beslissingen van zijn presidentschap: doorzetten tot de militaire doelstellingen volledig zijn bereikt, of toegeven aan de druk van hoge olieprijzen en binnenlandse onrust en de campagne voortijdig staken. De verleiding om nu te stoppen is groot, maar het zou een historische vergissing zijn.

De militaire balans is ondubbelzinnig in het voordeel van de Verenigde Staten en IsraÃ«l. Twee derde van Irans productiecapaciteit voor raketten, drones en marineschepen is vernietigd of zwaar beschadigd. De commandostructuur van de Revolutionaire Garde ligt in puin, met de recente eliminatie van marinecommandant Alireza Tangsiri en zijn inlichtingenchef als nieuwste klap. Amerikaanse mariniers en tweeduizend man van de 82nd Airborne zijn onderweg. Toch hoopt het Iraanse regime op een ontsnapping. Teheran hanteert een klassieke gijzelnemersstrategie: het blokkeert de Straat van Hormuz en daarmee de wereldwijde energievoorziening, in de hoop dat stijgende olieprijzen Trump dwingen de operatie vroegtijdig te beÃ«indigen. Het regime gokt erop dat de pijn voor de wereldeconomie groter wordt dan de wil in Washington om het karwei af te maken.

De signalen uit het Witte Huis voeden dat gokje. Trump heeft het respijt voor Iraanse energie-installaties opnieuw verlengd, nu tot 6 april, en zijn retoriek dat â??de oorlog al gewonnen isâ?• wekt de indruk dat het einde nabij is. Dergelijke uitspraken kalmeren de markten misschien tijdelijk, maar moedigen Teheran vooral aan om vol te houden. Elke dag dat Iran denkt dat het de oorlog kan uitzitten, is een dag waarop het weigert serieus te onderhandelen. Het aanbod dat op tafel ligt, is opmerkelijk genereus: een staakt-het-vuren inclusief opheffing van alle sancties. Iran hoeft slechts afstand te doen van zijn nucleaire programma, ballistische raketten en het proxy-netwerk met Hezbollah, Hamas en de Houthiâ??s, maar die laatste groep vielen dit weekend voor het eerst sinds de start van deze oorlog IsraÃ«l aan. Dat het Iraanseregime dit afwijst, zegt alles over zijn werkelijke intenties en is tegelijk het sterkste argument om de militaire druk juist op te voeren.

Voor beleggers is de situatie complex maar niet ondoorgrondelijk. Zolang de Hormuz-blokkade standhoudt, blijft er een forse risicopremie op olie. Een voortijdig staakt-het-vuren zonder dat deze blokkade is opgeheven, zou op korte termijn een opluchting kunnen zijn, maar op langere termijn desastreus. Het zou bewijzen dat Iran de wereldeconomie effectief kan gijzelen, een precedent dat de risicopremie structureel zou verhogen. Nog belangrijker is het nucleaire dossier. De twee kernwapeninstallaties, de voorraden splijtbaar materiaal en de diep ondergrondse Pickaxe Mountain-faciliteit bij Natanz zijn tot nu toe onaangetast gebleven. Een oorlog die stopt zonder deze doelen te neutraliseren, laat Iran binnen afzienbare tijd opnieuw de drempel naar een kernwapen overschrijden. De economische schade van een nucleair Iran, inclusief een wapenwedloop in de regio, permanente onzekerheid en hogere risicopremies op alle activa weegt vele malen zwaarder dan de kosten van enkele extra weken operaties.

De oorspronkelijke planning was vier tot zes weken. We zitten nu op vier. De onverwachte omvang van de Hormuz-blokkade maakt een langere campagne niet minder, maar juist noodzakelijker. Trump heeft zelf het juiste instinct: hogere olieprijzen zijn tijdelijk de moeite waard om Iran van een kernwapen af te houden. Niemand zit te wachten op een situatie waarin we over twee jaar wÃ©Ã©r moeten terugkomen, maar dan tegen een sterker en mogelijk nucleair bewapend regime.

De echte keuze is niet tussen vrede en conflict, maar tussen een korte, intensieve fase die het Iraanse dreigingspotentieel voor jaren terugzet, en een schijnvrede die het regime in staat stelt te herstellen, te herbewapenen en de cyclus te herhalen. De les uit elke gijzelingssituatie geldt ook hier: toegeven aan de gijzelnemer lost niets op, het verlengt en verergert het probleem alleen maar.

Anatomie van een herstel

Ondertussen tekenen zich de eerste contouren van een staakt-het-vuren af. Het is nog geen vrede, maar een fase van â??praten Ã©n vechtenâ??. Voor de markten is dat vaak voldoende om te anticiperen op normalisatie. De koersen hebben zich tijdens het conflict opvallend veerkrachtig getoond. Beleggers gingen er al van uit dat het herstel na afloop snel en krachtig zou zijn, vergelijkbaar met de scherpe rally na â??liberation dayâ?? vorig jaar. De Verenigde Staten komen relatief sterk uit deze crisis dankzij eigen oliereserves. Europa, dat veel afhankelijker is van import, betaalt een hogere prijs. Aziatische markten kregen klappen, maar onderliggende verhalen (hervormingen in Zuid-Korea, reflatie in Japan) blijven intact zodra de energieschok wegtrekt.

Particuliere beleggers gedragen zich dit keer voorzichtiger dan na de vorige dip. Ze kochten toen direct, nu staan ze aan de zijlijn, zelfs Nvidia werd recent het meest verkochte aandeel onder retail. Uiteindelijk kijken markten vooruit. Zodra de richting duidelijk is, worden de huidige ongemakken snel vergeten. De kunst voor beleggers is om mee te bewegen met die vooruitziende blik, zonder de resterende risicoâ??s te negeren. De komende dagen zijn beslissend. Als Trump vasthoudt aan het voltooien van de missie (neutralisering van de nucleaire infrastructuur en het opheffen van de Hormuz-blokkade) kan dit conflict een keerpunt worden in het Midden-Oosten. Geeft hij toe aan de druk, dan staat de wereld over twee jaar opnieuw voor dezelfde keuze, maar dan tegen een gevaarlijker Iran.

Voor de regio, voor de mondiale veiligheid en voor beleggers is er maar Ã©Ã©n verstandige optie: het werk afmaken.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer

Abonneer op deze nieuwsbrief via

www.aureus.eu/nieuwsbrief